

DIDATTICA SENZA CONFINI: ACCOGLIERE GLI STUDENTI UCRAINI NEL SISTEMA ITALIANO

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
Ci sono degli organi partecipativi per studenti nelle scuole ucraine?	Чи існують в українських школах органи учнівського самоврядування?	Так, звичайно. Зараз учнівське самоврядування активно займається волонтерською діяльністю.	Sì, naturalmente. In generale gli organi studenteschi sono attivamente coinvolti in attività di volontariato.
Quali sono le materie delle classi rispondenti alla scuola secondaria di primo grado (11-14 anni circa)?	Які предмети вивчають респонденти в класах середньої школи (приблизно 11-14 років)?	Українська мова та література; Математика (алгебра, геометрія); Іноземні мови, Історія України, Всесвітня історія, Географія, Зарубіжна література, Інформатика, Біологія, Хімія, Фізика, Технології (трудове навчання), Етика, основи	Lingua e letteratura ucraina; Matematica (algebra, geometria); Lingue straniere, Storia dell'Ucraina, Storia del mondo, Geografia, Letteratura straniera, Informatica, Biologia, Chimica, Fisica, Tecnologie

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
		здоров'я, фізичне виховання, Мистецтво, Музика.	(formazione del lavoro), Etica, basi della salute, educazione fisica, Arte, Musica.
Quali lingue straniere studiano gli alunni? In una prima secondaria di 1^ il mio alunno Alexander mi ha detto che alla primaria ha studiato francese.	Які іноземні мови вивчають учні? Мій учень Олександр розповів мені, що в початковій школі він вивчав французьку мову	Англійська та німецька мова. У базовій та профільній школі в окремих закладах вивчають ще й французьку та китайську мови також.	In genere lingua inglese e tedesca. Lingue come il francese e il cinese sono insegnate in alcune scuole secondarie (sia scuole di base che di specializzazione).
Quali sono le linee guida per l'inclusione di studenti con disabilità o bisogni educativi speciali?	Які існують рекомендації щодо інклюзії учнів з інвалідністю або особливими освітніми потребами?	Є методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (лист МОН від 30.08.2021 № 1/9-436) Лист МОН від 06.09.22 № 1/10258-22 "Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами в 2022-2023 н.р.	Esistono diverse raccomandazioni metodologiche per l'organizzazione dell'istruzione per le persone con bisogni educativi speciali. <ul style="list-style-type: none"> • Lettera del Ministero dell'Istruzione e della Scienza del

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
			<p>30.08.2021 № 1/9-436;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lettera del Ministero dell'Istruzione e della Scienza del 06.09.22 № 1/10258-22 "Sull'organizzazione e del processo educativo dei bambini con bisogni educativi speciali nell'anno accademico 2022-2023".
<p>Le scuole ucraine si focalizzano solo su determinate discipline? Ad esempio in alcune si studia</p>	<p>Чи зосереджуються українські школи лише на певних дисциплінах? Наприклад, в одних школах</p>	<p>Так, в школах може бути організовано профільне навчання(філологічний профіль, математичний,</p>	<p>In questo modo, le scuole possono organizzare una formazione specialistica (profilo filologico, matematico,</p>

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
<p>maggiormente matematica mentre in altre maggiormente le discipline letterarie?</p>	<p>більше вивчають математику, а в інших - літературні предмети?</p>	<p>технологічний,...) або поглиблене навчання з 7 класу певного предмету відповідно до бажання дітей та батьків. За реформою, зараз починають працювати академічні ліцеї, де відбувається профільність (10-12 класи)</p>	<p>tecnologico, ...) o una formazione approfondita a partire dalla settima classe di una particolare materia, in accordo con i desideri dei bambini e dei genitori.</p>
<p>Ho tre ragazzi in prima media, due di loro mi hanno riferito di seguire lezioni online della scuola ucraina nel pomeriggio. Mentre uno di loro no. Quindi nonostante siano in Italia continuano a seguire i programmi e a fare i compiti della scuola ucraina?</p>	<p>У мене троє хлопців у шостому класі, двоє з них сказали мені, що після обіду ходять на онлайн-заняття з української школи. А один з них - ні. Тобто, незважаючи на перебування в Італії, вони продовжують навчатися за програмою і виконувати домашні завдання в українській школі?</p>	<p>Діти які відвідують школу іншої країни також мають право бути учнями в українській школі (за бажанням). Вони продовжують навчання за певними умовами (виконують завдання в google класі у зручний для себе час)</p>	<p>Anche i bambini che frequentano la scuola in un altro Paese hanno il diritto di essere studenti in una scuola ucraina (facoltativo). Continuano a studiare in determinate condizioni (ad esempio, svolgono i compiti in classe su Google in un orario comodo per loro).</p>
<p>Mi sembra di aver capito che una delle riforme introdotte nel sistema ucraino consideri</p>	<p>Я розумію, що одна з реформ, запроваджених в українській системі, вважає</p>	<p>Саме так - реформа освіти передбачає не тільки зміну освітнього простору,</p>	<p>Esatto: la riforma dell'istruzione non comporta solo il cambiamento dello</p>

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
<p>centrali le competenze, volevo chiedere a cosa corrisponde da un punto di vista della metodologia didattica, cioè quali metodi didattici vengono utilizzati e con quali risultati (ad esempio didattica rovesciata, didattica per scenari, ecc)</p>	<p>навички центральними, я хотів би запитати, що це відповідає з точки зору методики викладання, тобто які методи викладання використовуються і з якими результатами (наприклад, перевернута дидактика, дидактика за сценаріями і т.д.)?</p>	<p>перегляд програм викладання, але і методів. Українські освітяни активно впроваджують кооперативне навчання, практикують критичне мислення, співпрацю та проектний підхід, перетворюють школу у центр громади. Велика увага надається розвитку соціально-емоційних навичок, менеджменту емоцій, управлінню увагою, посиленню стійкості. Набувають актуальності</p>	<p>spazio educativo, la revisione dei programmi di insegnamento, ma anche dei metodi didattici. Gli educatori ucraini stanno implementando attivamente l'apprendimento cooperativo, praticando il pensiero critico, la cooperazione e l'approccio al progetto, trasformando la scuola in un centro comunitario. Si presta molta attenzione allo sviluppo delle competenze socio-emotive, alla gestione delle emozioni, alla gestione dell'attenzione e alla resilienza.</p>
<p>Avete feedback degli alunni ucraini in Italia? Cosa apprezzano e di cosa invece sentono la mancanza?</p>	<p>Чи є у Вас відгуки від українських школярів в Італії? Що вони цінують і чого їм не вистачає?</p>	<p>Я особисто знаю одного нашого учня, що навчається в Італії і у нас одночасно. Він говорить, що сумує за містом і за школою. Ми вдячні Італії за підтримку</p>	<p>Conosco personalmente uno dei nostri studenti che studia contemporaneamente in Italia e qui. Dice che gli mancano solo la città e la scuola. Siamo grati per il sostegno che date</p>

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
		наших дітей.	ai nostri figli.
<p>i ragazzi disabili in ucraina hanno diritto all'insegnante di sostegno?e per quante ore durante la giornata scolastica</p>	<p>чи мають діти-інваліди в Україні право на асистента вчителя і скільки годин протягом навчального дня?</p>	<p>Так. якщо це 2-5 рівні підтримки, законодавство передбачає присутність в класі асистента вчителя. Якщо дитина потребує 3-5 рівня підтримки, з дитиною знаходиться асистент дитини. Він працює весь час знаходження дитини в закладі освіти. Навантаження асистента вчителя 25 годин на тиждень (5 год./день).</p>	<p>Si. L'innovazione principale nell'organizzazione dell'istruzione inclusiva è l'introduzione di cinque livelli di supporto nel processo educativo per gli alunni con bisogni educativi speciali. Se si tratta dei livelli di supporto da 2 a 5, la normativa prevede la presenza nella classe di un accompagnatore del docente. Se il bambino ha bisogno del supporto di livell da 3 a 5, un'assistente è sempre con il bambino e lavora per tutto il tempo in cui il bambino si trova nell'istituto scolastico. Il carico di lavoro di un assistente didattico è di 25 ore settimanali. (5 ore in giorno)</p>

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
<p>La valutazione formativa è come noi solo alla scuola primaria o è diffusa su tutti i cicli scolastici?</p>	<p>Формувальне оцінювання, як у нас, проводиться лише в початковій школі, чи воно поширюється на всі шкільні цикли?</p>	<p>Формувальне оцінювання є одним із основних видів оцінювання на всіх рівнях освіти.</p>	<p>La valutazione formativa è uno dei principali tipi di valutazione per tutti i livelli di istruzione.</p>
<p>Fino a che età c' è l'obbligo scolastico in ucraina?</p>	<p>До якого віку в Україні існує обов'язкова шкільна освіта?</p>	<p>Тривалість повної загальної середньої освіти, згідно з запровадженою реформою НУШ – 12 років, випускний вік учнів становить 18 років (рівень МСКО 3). Однак, на сьогодні (і до 2029 р.) фактична тривалість повної загальної середньої освіти становить 11 років (випускний вік учнів – 17 років), оскільки перехід на 12-річну загальну середню освіту відбувається поетапно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • для початкової освіти перехід розпочався 1 вересня 2018 року, • для базової середньої освіти розпочнеться 1 	<p>La durata dell'istruzione secondaria generale completa, secondo la riforma introdotta dal Ministero dell'Istruzione e della Scienza, è di 12 anni, l'età del diploma degli studenti è di 18 anni (livello ISCED 3). Tuttavia, oggi (e fino al 2029), la durata effettiva dell'istruzione secondaria generale completa è di 11 anni (l'età di conseguimento del diploma è di 17 anni), poiché il passaggio all'istruzione secondaria generale di 12 anni è graduale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per l'istruzione primaria, la transizione è iniziata il 1° settembre 2018,

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
		вересня 2022 року, <ul style="list-style-type: none"> • для профільної середньої освіти - 1 вересня 2027 року. 	<ul style="list-style-type: none"> • per l'istruzione secondaria di base inizierà il 1° settembre 2022, • per l'istruzione secondaria specializzata - 1° settembre 2027.
Un bambino arrivato in Italia e iscritto nella scuola italiana di mattina potrebbe frequentare la scuola ucraina contemporaneamente nel pomeriggio?	Чи може дитина приїхати в Італію і зранку записатися в італійську школу могли б відвідувати українську школу в один і той же час у другій половині дня?	Так, звичайно.	Sì, certo.
Anche quest'anno scolastico in Ucraina è prevista la didattica a distanza?	Чи передбачено дистанційне навчання в Україні в цьому навчальному році?	Так, більшість закладів загальною середньої освіти працюють у змішаному режимі, поєднуючи офлайн і онлайн в залежності від	sì, la maggior parte degli istituti di istruzione secondaria lavora generalmente in modalità mista, combinando offline e online a seconda

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
		безпекової ситуації. Школи, що розташовані у регіонах, близьких до зон конфлікту, працюють виключно дистанційно (наприклад, школи у Харкові).	della situazione della sicurezza. Le scuole situate in regioni vicine alle zone di conflitto lavorano esclusivamente online(ad esempio, le scuole di Kharkiv).
Da quando la normativa in Ucraina prevede e promuove l'istruzione inclusiva di alunni con bisogni educativi speciali?	З якого часу в Україні на законодавчому рівні передбачено та розвивається інклюзивне навчання учнів з особливими освітніми потребами?	в 2010 році була затверджена Концепція розвитку інклюзивної освіти в Україні, а, власне «Закон про інклюзивну освіту» був впроваджений лише у 2017 році	Nel 2010 è stato approvato il concetto di sviluppo dell'educazione inclusiva in Ucraina.
Volevo sapere se i bambini con disabilità (anche grave) frequentano la scuola con gli altri bambini e sono inclusi nelle classi come da noi.	Хотіла дізнатися, чи навчаються діти з інвалідністю (в тому числі з важкими формами інвалідності) в школі разом з іншими дітьми і чи включаються вони до складу класів, як це робимо ми.	Так. наразі в Україні діти навчаються разом. При необхідності, якщо є потреба, в класі присутній асистент вчителя. В такому випадку асистент допомагає вчителю також працювати з класом. або це може бути асистент дитини, якщо дитина цього потребує	sì. Attualmente, in Ucraina, i bambini studiano insieme. Se è necessario, nella classe è presente un assistente del docente. In questo caso, l'assistente aiuta anche l'insegnante a lavorare con la classe. oppure può essere l'assistente di un bambino se il bambino ne ha bisogno

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
<p>Le figure di psicologi e pedagogisti nella scuola sono interne o esterne alla scuola? Sono inviate dal Ministero o le scuole devono cercare dei fondi per poter contare sul loro supporto?</p>	<p>Психологи та педагоги в школі є внутрішніми чи зовнішніми? Чи надсилає їх міністерство, чи школи мають шукати кошти, щоб розраховувати на їх підтримку?</p>	<p>Педагогічні працівники є співробітниками школи. В кожній школі є психолог, який також відноситься до педагогічних працівників. Оплата його роботи відбувається за державні кошти, якщо це не приватна школа.</p>	<p>Gli insegnanti sono dipendenti della scuola. Ogni scuola ha uno psicologo, che fa anche parte dello staff pedagogico. Il suo lavoro è pagato dallo Stato, a meno che non si tratti di una scuola privata.</p>
<p>I miei studenti sono 3, con loro utilizziamo molto google traduttore, ci sono altri traduttori migliori da poter utilizzare? Due di loro preferiscono però la traduzione in russo, la terza bambina invece capisce di più l'ucraino. Studiano a scuola anche la lingua russa?</p>	<p>Моїм дітям 3 роки, ми часто використовуємо з ними гугл-перекладач, чи є інші кращі перекладачі, які ми можемо використовувати? Двоє з них надають перевагу російському перекладу, третя дитина більше розуміє українську мову. Чи вивчають російську мову в школі?</p>	<p>До початку повномасштабного вторгнення в Україні були школи, яких викладали російську мову. Це відбувалось на запит батьків.</p>	<p>Prima dell'invasione su larga scala, in Ucraina c'erano scuole in cui si insegnava il russo. Questo su richiesta dei genitori.</p>
<p>La scuola in Ucraina collabora anche con enti del terzo settore (es. organizzazioni non</p>	<p>Чи співпрацює школа в Україні також із суб'єктами третього сектору</p>	<p>Так, і дуже багато! Власне, EdCamp є хорошим прикладом. Організації</p>	<p>Si, ce ne sono molte! EdCamp è proprio un buon esempio di ente del terzo settore. Questi</p>

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
governative, associazioni)?	(наприклад, неурядовими організаціями, асоціаціями)?	громадянського суспільства активно залучені як до реформування освіти та співпраці з центральними і місцевими органами влади, так і роботи на низовому рівні, безпосередньо з освітянами, учнівством, батьками і особами, які їх замінюють. Будемо раді бачити італійське вчительство на наших міжнародних подіях!	enti sono attivamente invitati nei processi di riforma dell'istruzione, ed alla collaborazione con le autorità centrali e municipali, e lavorano come a livello di base, con insegnanti, alunni, i genitori e con le persone, che le sostituiscono. Saremo lieti di avere l'onore di vedere colleghi italiani sui nostri eventi internazionali!
Nella scuola ucraina, fanno molti compiti il pomeriggio? Noi chiediamo loro solo di rileggere a casa quello che svolgiamo in classe, per memorizzare, ma è come se non fossero abituati a farlo.	В українських школах багато домашніх завдань у другій половині дня? Ми просимо їх перечитувати вдома те, що ми робимо в класі, запам'ятовувати, але вони ніби не звикли це робити.	Відповідно до законодавства, учням 1-2 класу домашні завдання не рекомендуються. Домашні завдання учнів 3-4 класу носять творчий та дослідницький характер. Учні 5-11 класів, звичайно, отримують домашні завдання. Їхня роль - закріпити знання учнів.	In conformità con la legge, i compiti a casa non sono raccomandati per gli alunni delle classi 1-2. I compiti per gli alunni delle classi 3-4 sono di natura creativa.

Le vostre domande (ITALIANO)	Le domande dei partecipanti tradotte (UCRAINO) Питання учасників перекладені на українську мову	Le risposte degli esperti di EdCamp (UCRAINO) Відповіді експертів EdCamp українською мовою	Le risposte degli esperti di EdCamp (ITALIANO)
<p>Come funziona la formazione degli insegnanti? Sono tenuti ad aggiornarsi periodicamente?</p>	<p>Як відбувається навчання вчителів? Чи потрібно періодично оновлювати знання?</p>	<p>Вчителі України працюють за принципом "Навчання протягом життя". Існує курсова перепідготовка, відвідування конференцій, семінарів, вебінарів, протягом атестаційного періоду(5 років) вчитель має накопичувати кредити.</p>	<p>In Ucraina gli insegnanti lavorano secondo il principio dell' "apprendimento permanente". È previsto un corso di riqualificazione, la partecipazione a conferenze, seminari, webinar, durante il periodo di certificazione (della durata di 5 anni) durante il quale l'insegnante deve accumulare crediti.</p>
<p>Sarebbe ipotizzabile un partenariato con scuole ucraine con eventuali e possibili collegamenti da remoto con loro?</p>	<p>Чи можливе партнерство з українськими школами з можливим дистанційним зв'язком з ними?</p>	<p>Українські педагоги відкриті для партнерства.</p>	<p>Gli insegnanti ucraini sono aperti alla collaborazione.</p>